

ကုဒိပ်မဲးညီပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီ

ကုဒိပ်မဲးညီပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီ (KMWS) အံ၊ မှ်ဒဲဒုကီသုလဟိင်ကဝီပျူ ပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီတဘုဂ် လာကီသုလဟိင်ပျူကွီ (KFD) ဒုးအိပ်ထိပ် (၁၃) ဘုဂ် (၁) ဘုဂ်ပျူထိပ် ပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီတဘုဂ်န့လီ၊ ကုဒိပ်မဲးညီပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီ (KMWS) အံအလံအထိအိပ် ၆၇.၀၂၉ အကုဂ် (၂၇.၁၁၇.၃၉ ဟဲထပ်/၂၇၁.၁၇၃၉ km²) ဒီး အိပ်ဒဲဒုလခွန်အိပ်ယုဂ်-မုဂ်တြိကီရုဂ်အမုဂ်ထိပ်ကလံထံးတကယန့လီ၊ အါန့အန့ မှ်တလီလတုမုဂ်တဲတဲအိပ်ယုဂ်ဒီး တံအစာလအဘူးကလီတုဂ် လအဘုဂ်တံမဆါအါသုညီအါမးတဖုဂ်အိပ်ဆိးဒဲအလီ၊ လအပုဂ်ယုဂ်ဒီးတရူးယီဟိင် ဒီး စုဂ်ဒုယီဟိင်လအရုဒိပ်ဒီး အစာဘူးကလီတုဂ်အိပ်ဆိးစုဂ်ကီးအလီန့လီ၊

တလီအံအိပ်ဝးတရူးဒီးကညီအကစာတုဂ်ရုဂ် လလီကဝီပျူထုလံဖိတဖုဂ်ကိးဒဲ “ဘုသိပ်” ကစာ၊ ဒီး အမံဟုသုဂ်ပျူဒဲ ထွံဂံဝံစိကစာ လကညီတုဂ်ပျူသုးမုဂ်ဒိပ် (KNLA) ဒီးပယီသုးတဖုဂ်ဒုးလိာ်အသးဒိပ်ဒိပ် မုဂ်မုဂ်အလီ စးထိပ် ၆ ၁၉၉၀ နံန့လီ၊ လတုဒုးတံယအယံ မဘုဂ်ဒိလီကဝီပျူထုလံဖိတဖုဂ်အတုလုဂ်အိပ်သးသမုတုဖိးတံမ ဒီးအါမးဘုဂ်ယုဂ်မုဂ်ဖျိုးကွံလအလီအိပ်လီဆိးန့လီ၊

လအပူကွံဂ်, ပျူလီကဝီဖိလအအိပ်ဆိးဘူးဒီး ကုဒိပ်မဲးညီပျူဆန်ဖိကီဖိမံလော်သုပ္ပာ်ပျူကွီတဖုဂ်တံသုဂ်ညါလအမုဂ်ပျူသုဂ်တဖုဂ်လအအိပ်ဒီးအတုသုတုဘုဂ်လတုဟးခးအိပ်တံန့လီ၊ ပျူဟးခးအိပ်တံတဖုဂ်အံ အိပ်ဒီးအတုသုဂ်ညါနီဟံဘုဂ်ယး ကုဒိပ်မဲးညီအဟိင်ခိပ်မဲဒဲခိပ်အတုအိပ်သး လဲလဲယဲဒီး အဲသုဂ်စူးကါအတုဆါကတီတနွံတဘျီ လတုလဲနုဂ်ပျူဒိပ်ယိပ်ပျူ လတုဟးခးအိပ်တံဒီးတံယုမန့တံအိပ်တံအိတ်ဖုဂ်အဂီန့လီ၊ ဒဲလဲဂု, ၆လတုဆါတဲဟဲလီဒဲဒုလလီကဝီအံ တံကဘုဂ်ကဟုကယဒိသအါဝံအလီခံ, လီကဝီဖိတဖုဂ်ယုထာစူးကါအတုသုဂ်ညါနီဟံ လတုဒိသအဲဒဲအဲသုဂ်အသုဂ်ပျူ ဒီးအလီ

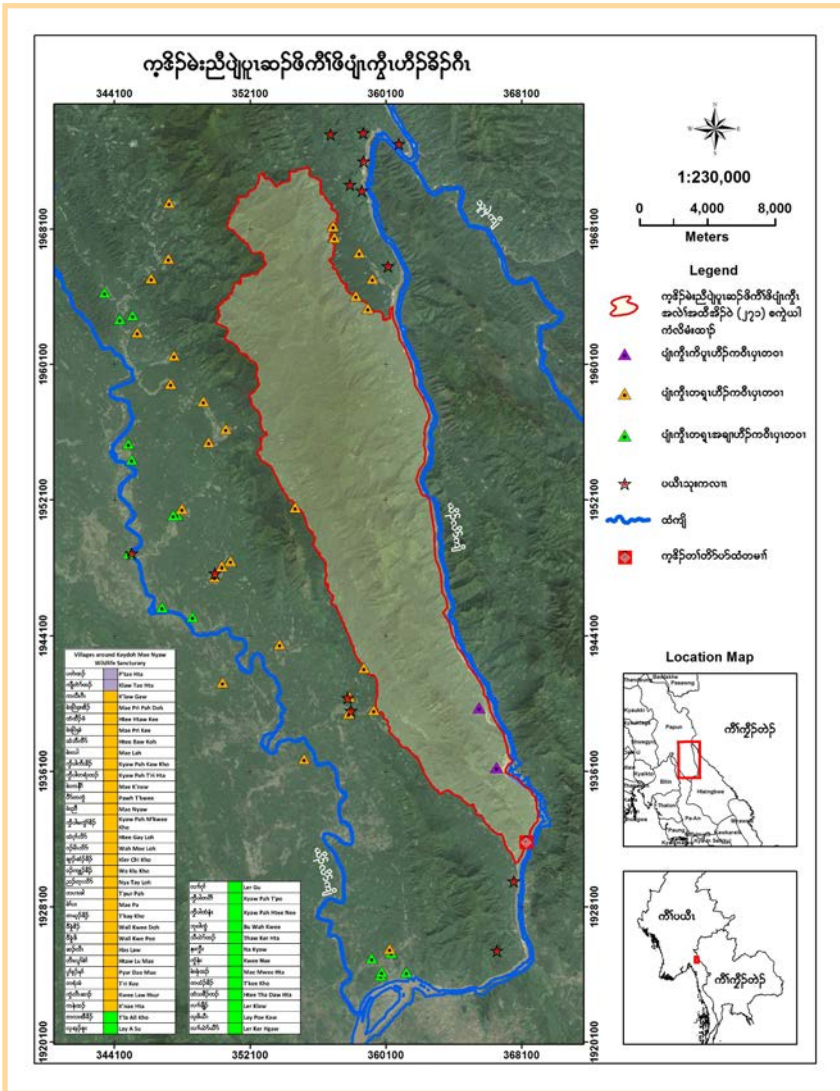
တၢ်မၤနီၣ်ယၢ်ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤအိၣ်အလီၤလၢအဘျးဒီး KMWS ကီၢ်ဆၢအကလံာ်ထံးတကယ

အိၣ်လီၤဆိးဒၣ်ဝဲ, ဒီးဖဲန့ၣ်တၢ်ဟးခး အိၣ်တၢ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂၤတဖၣ် စ့ၤလီၤ ကွံာ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကုဒိၣ်မဲးညီပျံးပျံးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိ မံၤလၢသ့ၣ်ပျံးပျံးကွီၤအံၤ အိၣ်သ့ၣ်လီၤ အသးဖဲယိၣ်လိာ်တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခၢၣ်ကရၢၢ် အကလံာ်ထံးတကယ ဒီးဖဲယိၣ်လိာ်တၢ် မ့ၣ်တၢ်ခၢၣ်ကရၢၢ် (Salween Peace Park) အပူၤအခိၣ်ထံးတခါလၢ ကီၢ်သူၤလုၤသ့ၣ် ပျံးပျံးကွီၤ (KFD) တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဒိသအဟီၣ်ကဝီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ် န့ၣ်အယီၤ, ကုဒိၣ်မဲးညီ ပျံးပျံးဆၣ်ဖိ ကီၢ်ဖိမံၤလၢသ့ၣ်ပျံးပျံးကွီၤ (KMWS) အတၢ်ရဲၤလိာ်ဘၣ်ထွဲအတက့ၢ်လၢထီၣ် လၢတၢ်တိာ်ကျဲၤအသီအဂီၢ် ခီဖျိ ခုၣ် အဲၣ်ယုၣ်-မၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ်အခိၣ်အနၢ် ဒီး KESAN လၢတၢ်ကဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒၣ် ကညီပျံးထူလံာ်ဖိတဖၣ်အတၢ်ဟ် ကီၢ်, လၢအပၣ်ယုၣ်တၢ်တမံၤယီၤ လၢအ အိၣ်ကဝီၤယၢ်ဝဲဒၣ် ဟီၣ်ကဝီၤလၢ အဘျးဒီးခုၣ်အဲၣ်ယုၣ်မၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရဲၣ် အတၢ်ကွၢ်ထွဲပၤဆၢအလီၤန့ၣ်လီၤ.

w>wRw>vXumD>tHRwz

တၢ်မၤပျံးမၤဖုးအါတက့ၢ်လၢ ကုဒိၣ်မဲးညီ ပျံးပျံးဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ သ့ၣ်ပျံးပျံးကွီၤ (KMWS) အတၢ်အိၣ်ဂၢ် အိၣ်ကျဲၤအဂီၢ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ် ဟးကွံာ်-ထံလီၤ သဟီၣ်တမၢ်အတၢ်တိာ်ကျဲၤ လၢတၢ် ကဘျီထီၣ်အီၤဖဲ ကုဒိၣ်မဲးညီတၢ်မံၤ လၢပျံးကွီၤ (KMWS) အကီၢ်ဆၢသရူၤ လၢမၢ်ထီၣ်ကလံာ်ထံးတကယဖဲယိၣ် လိာ်ကျိအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ ကမၤဒိမၤဟးဂီၢ်ဝဲဒၣ် ပျံးပျံးအတၢ် မူတၢ်မဲတဖၣ် ဒီးဒိန့ၣ်အသးကညီထူ လံာ်ဖိအတၢ်ဖဲအိၣ်မၤအိၣ်အလီၤအက့ၢ် တဖၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မၢ်မၢ်, ခီဖျိလၢတၢ်တု ထီၣ်ဘျီထီၣ်တၢ်ဒီး ထံဒိၣ်ခိၣ်ယုၤတၢ်မၤ အသးတဖၣ်အယီၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီဖိုလာ ကုဒ်ခဲးညီပျဲပူဆပ်ဖိကီဖိမံလံာ်သုဉ်ပျဲပူကွီ (KMWS) အိဉ်သုဉ်လီအသးဖဲတံာ်ဘဉ်ကံာ်ကုဒ်ခဲးညီပျဲပူဆပ်ဖိကီဖိမံလံာ်သုဉ်ပျဲပူကွီ (KMWS) မုဉ်ပိလၢအအိဉ်တီအဘျဉ်အစဲလၢအရၢလီသးသကု ဖဲကုဒ်ခဲးညီပျဲပူဆပ်ဖိကီဖိမံလံာ်သုဉ်ပျဲပူကွီ (KMWS) အဟီဉ်ကဝီတနီအပူန့ဉ်, ကဲထီဉ်တံာ်လီပျဲလီဖုးအလီလၢသုဉ်ပျဲအပူဟးဆုဉ်တံာ်ဒီးတံာ်မံလံာ်တဖဉ်အဂီၢ်န့ဉ်လီ.

တံာ်ဆဲးစုမုာ်ကျါဒီး NCA မုာ်ဝံဒေဉ်လဲာ်, ပယီသုးဖိတဖဉ်ဆဲးဟံးဃာ်ကံာ်ကျါဒီးဝဲဒဉ်အတံာ်လီတဖဉ်ဖဲ ကုဒ်ခဲးညီပျဲပူဆပ်ဖိကီဖိမံလံာ်သုဉ်ပျဲပူကွီ (KMWS) အဟီဉ်ကဝီတဖဉ် (ကွံာ်ဟီဉ်ခိဉ်ဂီၤအအိဉ်ဖျါလၢစုစဉ်အသး) အယီ, တံာ်အံမုာ်တံာ်လၢအမၤဘဉ်ဒီးဘဉ်ထံးဝဲဒဉ်သဝီဖိတဖဉ် အတံာ်လဲတံာ်ကုလၢတံာ်သဘျ့အပူဒီး အတံာ်လုာ်အိဉ်အသးသမူအကျဲတဖဉ်န့ဉ်လီ.

ySRw0Xtw>*h>w>usdRxXzSd.

ပှၤတတၢလၢအအိဉ်ဆိးဖဲကုဒ်ခဲးညီပျဲပူဆပ်ဖိကီဖိမံလံာ်သုဉ်ပျဲပူကွီ (KMWS) အပူဒီးအကပိာ်ကပၤတဖဉ်တံာ်နီဖးလီဝဲဒဉ်သၢဟီဉ်ကဝီဒိဉ် -

- တံာ်သးကံာ်ဟီဉ်ကဝီပှၤတတၢတဖဉ် - အိဉ်သုဉ်လီအသးဖဲ KMWS ကီၢ်ဆၢသရၢအသးအကျါ
- တံာ်ခါဉ်သးဟီဉ်ကဝီပှၤတတၢတဖဉ် - အိဉ်သုဉ်လီအသးလၢအဘူးဒီး KMWS ဒီး
- ဟီဉ်ကဝီအချၢပှၤတတၢတဖဉ် - အိဉ်သုဉ်လီအသးလၢအတဘူးဒီး KMWS

KMWS ySRw0XAtySReD.*H>

[D.u0DR'd.	o0D	[H.cd.eD.*H>	ySRteD.*H>		
			rk.	cGg	cJvXm
အသးကံာ်	J	၄၄	၁၂၆	၁၀၁	၂၂၇
အဘၢဉ်စၤ	၂၈	၁,၀၈၃	၃,၇၈၆	၃,၄၁၂	၇,၁၉၈
အဘၢဉ်စၤအချၢ	၁၅	၄၉၉	၁,၅၅၈	၁,၄၂၇	၃,၁၀၁
cJvXmymzSd.	၄၅	၁,၆၂၆	၅,၄၇၀	၄,၉၄၀	၁၀,၅၂၆

NR w>yXqSX&J.usJRurH;wHmtySRu&Xzdwz.

[D.u0DR'd.	urH;wHmySRrRw>zd	rk.	cGg	cJvXm
အခိဉ်ထံး	J	၀	၅	၅
အဘၢဉ်စၤ	၂၇	၁၅	၈၄	၉၉
cJvXmymzSd.	၂၉	၁၅	၈၉	၁၀၄

သဝီဖိစဲကုဒိန်ဗဲးညီပျဲပုဆုန်ဖိကီဖိမဲလန်သုဉ်ပျဲပျဲကွီ၊ KMWS အကပိန်ကပတဖဉ် မဲဗဲဒဉ် တာ်သုဉ်တာ်ဖျးလၢအလဲတရဲးသးတကတီၢ်ဘဉ်တကတီၢ်

WPU မနီဉ်မဲယါတာ်ဂ့ၢ်တာ်ကျိတဖဉ်ဗဲ KMWS အပျဲ

w>vk>tD.o;orltusJwz.

ကုဒိန်ဗဲးညီပျဲပုဆုန်ဖိကီဖိမဲလန်သုဉ်ပျဲပျဲကွီ (စံာ်ပျဲ သုဉ်ဖျးတာ်ဖဲတာ်မဲလၢတာ်ပာ်ခိဉ်ဒီး တာ်သုဉ်တာ်ဖျးလၢကစၢ်ခိကလိကျါ) ဒီးသုဉ်ပျဲအတာ်အိဉ်ယၢလၢအတာ်လုာ် အိဉ်အသးသမူအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. ပျဲတ ဝါအနီဉ်ဂံၢ်အါဒဉ်တက့ၢ်န့ဉ်လီၤပဉ် ယုာ်လၢ NTFP တာ်သုဉ်တာ်ဖျးအက့ၢ် အဂီၢ်တနီၤအကျါဒီး/မ့တမ့ၢ် တာ်ထၢ ဖျိဉ်တာ်လၢအပဉ်ယုာ်ဒီး ဝဉ်, ဂ့ၢ်, မၢ် အံးသဉ်, သဲးသဉ်, တီၢ်ရုဉ်သဉ်, တ န့သဉ်, ဒီးရီဘဉ်, လၢအဝဲသုဉ်အ တာ်အိဉ်န့ၢ်ဂံၢ်န့ၢ်ဘါဒီးအတာ်ဟဲန့ဉ်အ ဂီၢ်န့ဉ်လီၤ.

w>'Do'Xw>rHRvmu%l>

တာ်ဒုးအိဉ်ထီဉ် တာ်ဒီသအ တာ်မဲလန်ကရူာ် (Wildlife Protection Unit (WPU)) ဖဲကုဒိန်ဗဲးညီ ခီဖျိပျဲ ဟးဆုဉ်ကွာ်တာ်မဲလန်အဂၢၢ်ဆဲလၢ ကီၢ်သုလုးသုဉ်ပျဲဗဲကျိ ဖဲလါဒိဉ်စဲ ဘဉ်, ၂၀၁၅ နံဉ်န့ဉ်လီၤ. စးထီဉ်လၢ တာ်ဒုးအိဉ်ထီဉ် (WPU) ဖဲ ၂၀၁၅ နံဉ် န့ဉ်, တာ်စးထီဉ်ဟ့ဉ်ဆိဗဲဒဉ် ပျဲဟး ဆုဉ်သုဉ်ပျဲတဖဉ် လၢတာ်မဲလိအကျိ အကျဲ လၢအလီၤဆိဒီးတာ်ဟးဝုးဝါဒီး ကွာ်တာ်လၢပျီပျဲ အတာ်မဲလိတဖဉ် န့ဉ်လီၤ. တာ်ဟ့ဉ်တာ်သိဉ်လိအဆိက တာ်တဘျီ ဘဉ်တာ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤဝဲခီ ဖျိကညီတာ်ကဟုကယာ်တာ်မဲလန်စု လီၢ်ဆိတာ်မဲ (Karen Wildlife Conservation Initiative (KWCI))¹

¹ ကညီတာ်ကဟုကယာ်တာ်မဲလန်စုလီၢ်ဆိတာ်မဲ (Karen Wildlife Conservation Initiative (KWCI)) ဘဉ်တာ်ဒုးအိဉ်ထီဉ်ဗဲ ၂၀၁၂ နံဉ်, အတာ်ပုသိဉ်မ့ၢ်ဒီးသီးတာ်ကဟုကယာ်ဒီးသးအဝဲဒဉ် တာ်မ့အိဉ်ယၢဒီးတာ်မဲလန်လၢအစၢၤဘူးကလိ တုာ်တဖဉ်ဖဲကညီကီၢ်စဉ်အပူၤန့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်ကရူ လၢအမဲယာ်မဲသကိးတာ်ဒီး ကီၢ်သုလုးသုဉ်ပျဲ ဗဲကျိ, KESAN ဒီးထံဂုကီၢ်ဂၤတာ်မဲသကိးက ရတဖဉ်န့ဉ်လီၤ.

န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ဒီးန့ၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်သိၣ်
လိအါဘျီလၢတၢ်စူးကါဝဲဒၣ် ‘SMART’
တၢ်ဟးဝူၤဝီၤခိးကွၢ်တၢ်ဒီးတၢ်ထၢဖျိၣ်
တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအတၢ်မၤကျဲ (လၢအ
ဘၣ်တၢ်စူးကါဝဲခိဖျိ ပှၤဟးဆ့ၣ်သ့ၣ်
ပှၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
အပူၤ လၢအမၤတၢ်လၢဟီၣ်ကဝီၤလၢ
တၢ်ဒီးသ့ၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်မံၤလၢအိၣ်
တဖၣ်သးအလီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.) က့
ဒိၣ်မဲးညီအ (WPU) ပှၤမၤတၢ်ဖိတဆ့ၢ်
မၤဝဲဒၣ်တၢ်ဟးဝူၤဝီၤခိးကွၢ်တၢ်လၢပျီ
ပူၤ ဒ်ညီန့ၢ်အသိးတလါန့ၣ်ခံန့ၢ်ကိးလါ
ဒီး, ဝဲလၢပှၤဟးဆ့ၣ်သ့ၣ်ပှၤဖိတဖၣ်
မၤဝဲဒၣ်တၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်လၢအတၢ်မၤ
နီၣ်လၢတၢ်မံၤလၢ, ပှၤကူပှၤကညီအ
တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ, ဒီးန့ၢ်ဆၢၣ်တၢ်အိၣ်ယၤ
တၢ်မၤသးတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ဝဲ
၂၀၁၇ နံၣ်, တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်ဝဲဒၣ်
(WPU) အပျီပူၤတၢ်အိၣ်သ့ၣ်အလီၢ်ဝဲ
ပျံၤကွီၤအမုၢ်န့ၣ်ကီၢ်ဆၢသရၢအမုၢ်န့ၣ်
တကယၤဝဲဒၣ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

w>Ckohnw>H-Rmt*!h>S
w>cd;'d;vDRw>'dcJr&>

ဝဲ ၂၀၁၃ တုၤ ၂၀၁၅ နံၣ်.
တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခိးဒီးလီၤတၢ်ဒီးမရၢခံ
ဖျါၣ် လၢအယုသ့ၣ်ညါတၢ်ဝဲက့ဒိၣ်
မဲးညီဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိပျံၤကွီၤ လၢအဘၣ်
တၢ်တိခိၣ်ရိၣ်မဲးခိဖျိကညီပှၤယုသ့ၣ်
ညါတၢ် စီဆၢၣ်ပျံၤမူ (လၢအမုၢ် KWC
အပှၤသ့ပှၤဘၣ်ဝဲနီၢ် ဘၣ်ယးတၢ်မၤ
အကျိၤအကျဲလီၤဆီလၢပျီပူၤ) ဒီးထူး
ထီၣ်ဟ်ဖျါတၢ်မူအိၣ်ယၤလၢအလီၢ်တၢ်
လီၤဆီတဖၣ် ဝဲပျံၤကွီၤအသ့ၣ်ပှၤအ
သ့ၣ်ပှၤဒိၣ်ယိၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ထၢဟ်
ဖျိၣ်တၢ်မံၤလၢအဂ့ၢ်အကျိၤ ခိဖျိတၢ်ခိး
ဒီးလီၤတၢ်ဒီးမရၢခံဒီး တၢ်မၤတၢ်ကွၢ်
နီၣ်ကွၢ်လၢလီၤလီၤခံခါလိၣ်အဖီခိၣ်
KESAN ဒီး KWC အိၣ်ဒီးအတၢ်မၤ
နီၣ်မၤလါဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိ လၢအဒူးအီၣ်

ခ့ၣ်ပိၣ်အဂီၢ်, တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤလၢခဲမရၢ ဝဲက့ဒိၣ်မဲးညီပျံၤဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤ

ထီၣ်ကံၢ်အဂီၢ်, တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤလၢခဲမရၢ ဝဲက့ဒိၣ်မဲးညီပျံၤဆၢၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢသ့ၣ်ပှၤပျံၤကွီၤ

အဖိ ၆၄ ကလုပ်၊ လာအပုပ်ယုတ်ဒီးတၢ်အစာလၢအဘူးကလီတောင် ဒီးတၢ်အကလုာ်လၢအဂံၢ်စၢ်ဒီးတၢ်မၤဆါအီၤသ့ညီ အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အကလုာ်ခံကလုာ်လၢအမ့ၢ်ဝဲ တရူးယီၤဟီၣ်ဒီးစိုၣ်ဒၣ်ယီၤဟီၣ် တၢ်မၤနီၣ်လီၤဝဲလၢအမ့ၢ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအ စာဘူးကလီတောင်အစရီၤပုၤ IUCN တၢ်မၤနီၣ်အလွဲၢ်ဂီၤလၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်မၤပျံၤမၤဖုးတၢ်စာလီၤတောင်အကလုာ်အ စရီၤပုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယုသ့ညါတၢ်မံၤလၢအကရၢ်မၤနီၣ်မၤဃါဝဲဒၣ်တၢ်လီၤစာအကလုာ်အဂၤလၢအဘၣ်တၢ်ယုသ့ညါ အီၤကီၢ်ခဲတဖၣ်ဒ်အမ့ၢ်, ခုၣ်, ခုၣ်တကလုာ် (Clouded leopard), အုၣ်ထွဲၣ်မံၤ (Dhole), သၣ်မံၤညီမံၤကံၣ်ယု (Marbled cat), ကယူဖၣ် (Eastern hoolock gibbon), လါဖံး (Gaur), ကဆု (slow loris) ဒီး တၢ်အုးဖိတကလုာ် (Phayre's Leaf Monkey) တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

qzduD>zdvXt'k;DEk>tzdvXttD.vXw>vDRb,d.tvD>zJuhd.r;jnDtrk>EkmuvHRxH;wuyR

- တၢ်အစာလၢအဘူးကလီတောင် ၄ ကလုပ်
- တၢ်အစာအရူဒိၣ်လၢအဘူးကလီတောင် ၂ ကလုပ်
- တၢ်လၢတၢ်မၤဘၣ်ဒိအီၤသ့ညီ ၁၃ ကလုပ်
- တၢ်လၢအစာဘူးကလီမၤ ၃ ကလုပ်

ySRw0Xw>EkmvDRy.CkmtywD>AvXw>rReDrRCgw>†tqXD;Aw>'k;td.xD.w>od.w> oD §w> bsXwz.tylR

ကုဒိၣ်မဲးညီပုၤတတတဖၣ် ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အသးဒီး KFD ဒီး KWCI လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ပျံၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ညါပျံၤ ကျီၤ, ဒီးန့ၣ်လီၤပုပ်ယုာ်လၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီး တၢ်ဘျုးသဲးတဖၣ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စူးကါသ့ညါ ပျံၤတၢ်အိၣ်ယၢတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. စးထီၣ်လၢလါအီးကထိဘၣ် ၂၅ သီ တုၤလၢ လါနီၣ်ဝဲဘၣ် ၆ သီ, ၂၀၁၆ န့ၣ်.

တၢ်မၤသဝီတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲကွဲၤသးတၢ်ဝဲ ၂၀၁၆ အပူၤ

ခွင်အော်ယုန်-မုာ်တြီာ်ကီၢ်ရၢ်သ့ၣ်ပှၢ်ဝဲၤကျိၤ မၤနီၣ်မၤယၤ က့ၣ်ဒိၣ်မဲးညီပျဲၤပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤအူၣ်အဆၢ, ဖဲရဲၣ် ကျဲၤမၤတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်ယၤကမံးတံၢ် (Resource Management Committees) လၢတၢ် လီၤသၢတီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲလၢယုၤ ၅ သီ တုၤလၢ လၢယုၤလံ ၁၁ သီ, ၂၀၁၆ န့ၣ်, တၢ်ကရၢကရိမၤ ပှၤတတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲကျဲၤသကိး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ၃ သီ လၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤလၢအအိၣ်ဘူးဒီး KMWS ယဲၤတီၤန့ၣ်လီၤ. ပှၤန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၤလၢတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲ ကျဲၤတၢ်အပူၤခဲလၢ်အိၣ်ဝဲ ၃၃၈ ဂၤ (ပှၤပိၣ်ခွၢ် ၂၆၆ ဂၤ ဒီးပှၤပိၣ်မုၢ် ၇၂ ဂၤ) လၢသဝီ ၄၀ ဖျၢၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲကျဲၤတၢ်အကတီၢ်, တၢ်ကရၢကရိမၤဒီးအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဆၣ်တၢ်ပၤဆၢတၢ်အိၣ်ယၤကမံးတံၢ် (Natural Resource Management Committees -NRMC) ဒီးတၢ်ကရၢကရိမၤအံၤဟံးန့ၣ်မူဒါလၢ ကတီၢ်ခိၣ်ရိၣ်မဲရဲၣ်ကျဲၤန့ၣ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်ယၤတၢ်ပၤ တၢ်ဆၢဒီး ဒီသဒၢတၢ်မူအကလုာ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ. NRMCs မၤသကိးတၢ်ဘူးဘူးတၢ်တံၢ်ဒီး KFD ဒီးတၢ်ဒီသဒၢတၢ်မၤ လၢ်ကရၢ (Wildlife Protection Unit) လၢကကွၢ်စ့ၣ်ကယၢ် KMWS န့ၣ်လီၤ.

NRMCs trl'g vX o 0D t y wD> w z. A

- မၤသကိးတၢ်ဒီးဟးဝဲၤဝီၤခိးတၢ်လၢပျဲၤပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤ လၢကကွၢ်စ့ၣ်ကယၢ်သ့ၣ်ပှၢ်တဖၣ်ဒီးသမံသမိး တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖိးသဲးတမံလၢ်လၢ်အဂီၢ်, ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ကုၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိၣ်ခးအိၣ်ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢတဖိးသဲးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်ဘျၢသဲး ဒီးက့ၣ်ဒိၣ်မဲးညီပျဲၤပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိမံၤလၢ်သ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤ ကွီၤအတၢ်တီၢ်ဟံၤတဖၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အပှၤတတၢ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ဟံၤဖျါထီၣ်တၢ်လုာ်သ့ၣ်ခါပတၢ် တၢ်သိၣ်တၢ်သီ/ဖိလစံၣ်တဖၣ်ဆူ ပဒိၣ်ပှၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ် လၢအပၤဆၢကွၢ်ထွဲ ဒီသဒၢပျဲၤပူၤဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိသ့ၣ်ပှၢ်ပျံၤကွီၤ, ခီဖျိတၢ်မၤလုာ်မၤသကိးတၢ်ကမံးတံၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပှၤသဝီဖိတဖၣ်တုၤဟီၣ်ခိၣ်ဂီၤဒီးန့ၣ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်ယၤတဖၣ်လၢ KMWS ဟီၣ်ကဝီၤလၢအိၣ်လၢတၢ်ဘၣ်စၢတဖၣ် (Buffer Zone)

rJnDw>o;uH>[D.u0DRAYSRw0Xt[D.cd.DjMqXw>td,XRw>od.w>oD'Djw>bsXoJp;
W Z.

- တတ်တတ်မလီထိုင် မှတမ့် မလီထိုင် လီကဝီအသီတဖန် လာစံပဲ့လျှော်ဖူးလာအလဲလိာ်သးတကတီာ် ဘဉ်တကတီာ်အဂီာ်ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်စံပဲ့လျှော်ဖူးတဖန်လာအလဲလိာ်သးတကတီာ်ဘဉ်တကတီာ်န့ဉ် တာ်ကဘဉ်အီာ် လာတာ်မတုာ်စံပဲ့လျှော်ဖူးအလီာ်အကျဲလာအအိဉ်ဟ်စာလံတဖန်အပူ မှတမ့် အပူကွာ်တဖန်အပူန့ဉ်လီာ်.
- တတ်တဘဉ်သုဉ်တတ်သုတတ်သုအထူဉ် မှတမ့် တတ်မုာ်တတ်ဘိကတီာ်ယံာ်တဖန်ဖဲ စံပဲ့လျှော်ဖူးဟီဉ်ခိဉ်လာအ လဲလိာ်သးတကတီာ်ဘဉ်တကတီာ်အဖီခိဉ်ဘဉ်.
- တာ်တြိတာ်မလီထိုင် မှတမ့် တာ်မအါထိုင်တာ်လီကဝီအသီလာစံပဲ့လျှော်ဖူးတဖန်အဂီာ်န့ဉ်လီာ်.
- စံပဲ့လျှော်ဖူးဟီဉ်ခိဉ်မဲာ်ခိဉ်လာအလဲလိာ်သးတကတီာ်ဘဉ်တကတီာ် ဒီးတာ်သုဉ်တတ်ဖူးတလူတလူသုဉ်တတ်ဖဲး ခုးဖဲးသံဉ်တာ်လီကဝီတဖန်လာပျံကွီအပူန့ဉ် ကဘဉ်တတ်အုဉ်ကီဟ့ဉ်ခွဲးအီဒီးတာ်ဆဲးလီမံလာ KNU အဖီ လာ်န့ဉ်လီာ်.
- တတ်ဟ့ဉ်အခွဲးလာတာ်ကျီပျီနီဉ်လာပျံကွီအပူ ဖဲ ကျီး/ကရါ လာတာ်သုဉ် သဲးသဉ်, သဘျုဉ်, တုာ်ရုဉ်သုဉ် တဖန်အကပိာ်ကပု ၅၀ ပျာ် ဝးဝး, ဘဉ်ဆဉ်တတ်တပဲ့သုဉ်အါထိုင်သုဉ်လာဘဉ်န့ဉ်လီာ်.
- လာဟံဉ်ယံာ်တတ်သုဉ်ထိုင်တာ်လိဉ်ဘဉ်နီာ်နီာ်အဂီာ် တတ်ကျီဟံးန့ဉ်သုဉ်, ဝဉ်, ဂုာ် သု ဘဉ်ဆဉ်တတ်တဘဉ်ကုဉ် သုဉ်, ကုဉ်ဝဉ်ဒီးဂုာ်လာတာ်ကဆါအိဉ်အဂီာ်ဘဉ်.
- တတ်ပျဲပျဲအိဉ်လာလီကဝီအပူတဖန်ကယုတတ်အိဉ်တတ်အိဉ်အမုာ် တတ်ဒီးတာ်လုဉ်ဒီးကနဲ ဒီးသုဉ်ပျာ်ပနီဉ်လာတမုာ် သုဉ်ဘဉ်အသုဉ်တဖန်သု, ဘဉ်ဆဉ်တတ်တပဲ့အဝဲသုဉ်လာကမဟးဂီသုဉ်ပျာ်ဒီးမဘဉ်ဒီးဆဉ်ဖီကီာ်ဖီဘဉ်.
- တတ်တဘဉ်လူယုခးတာ်မံလံလာပျံကွီအပူလာတာ်ကဆါအိဉ်အဂီာ်ဘဉ်. (တာ်ပျဲတာ်လူယုခးအိဉ်တတ်အလီာ် ကဝီလီတံာ်လီဆဲးန့ဉ် ကဘဉ်တတ်ဆာတံာ်ဒီးဟ်ပနီဉ်အီဖီးသဲးလဲးန့ဉ်လီာ်.)
- တတ်တဘဉ်ပျဲတာ်ဆါ မှတမ့် မကူ တတ်သုတတ်ဘဉ်ကျီကျဲတာ်ပီးတာ်လီ မှတမ့် ဖဲးဖီကဟဉ်တဖန်လာအမာ ဟးဂီဒီးမဘဉ်ဒီးသုဉ်ပျာ်ဒီးတာ်အစာအသွဉ်အဖျဉ်အထာတဖန်န့ဉ်ဘဉ်.
- တတ်တဟ့ဉ်ပျဲလာအအိဉ်ဆိးဖဲပျံကွီလီကဝီတဖန်အခွဲး လာကကွဲမုာ်ပျဲအသီတဖန်ဘဉ်.
- တတ်တဟ့ဉ်ပျဲလာအအိဉ်ဆိးဖဲပျံကွီလီကဝီတဖန်အခွဲး လာကဆိဉ်ထွဲမာစာဒီးဟ့ဉ်ဂံာ်ဟ့ဉ်ဘါပျဲလာတာ်ချာတ ဖန်ကဟဲမဟးဂီ မှတမ့် မဘဉ်ဒီးသုဉ်ပျဲလာအဝဲသုဉ်အလီကဝီတဖန်အပူဘဉ်.
- တတ်တဘဉ်သုဉ်ထိုင်ဘိထိုင်တတ်ဘျဉ်တတ်ဘါအလီာ် လာပျံကွီအပူဘဉ်.

cg xD. cD. qI ng

- KFD, KWCI ဒီးပျဲတတကရုာ်ကရုဖီတဖန် ကမသကိးတတ်တပူယံလာကမနီဉ်မလါ KMWS ဟီဉ်ကဝီလာအိဉ် လာတာ်ဘဉ်စာဟီဉ်ကဝီအသရူအဖျဉ်အဆာတဖန်.
- ဆဲးမတတ်ဟးဝုာ်ဝီခိးကွာ်တတ်အညီနီာ်အသိးထိဘိလာ KMWS အပူန့ဉ်လီာ်.
- မတတ်ကွာ်ကဒါကူထိဘိလာတာ်ရုဉ်သဲကတီာ်တံးတာ်မလါ KMWS ဟီဉ်ကဝီအပူဒီးအကပိာ်ကပု.
- ဆိဉ်ထွဲပျဲတတလာ KMWS အကပိာ်ကပုဒီးအပူတဖန်လာကမနီဉ်ထိုင်ထိထိုင်အဝဲသုဉ်အတတ်လုာ်အိဉ်သးသမူ အကျီအကျဲတဖန်လာ တံးတာ်မအကျီအကျဲလာအအိဉ်ကအိဉ်ခိးအပူ.

